

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

PIK ВИДАННЯ • JAHRGANG 65

ГРУДЕНЬ • DEZEMBER 2013 • Nr.23 (2883)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

Камо грядеши, Україно ?

З «ЄВРОІНТЕГРАТОРА» В «ЯНУЧАРА»

Мені трохи соромно, що в час «другого Майдану» відсиджуюся по закордонах. Що поробиш. Такі стежки мої. Закордон в цьому плані – не розкіш, бо хвилюєшся навіть більше, ніж якщо був би в Києві. Правда, маю зате гарантовану тілесну недоторканність в протилежності до наших героїв в столиці України.

С-на: Мстислав Чернов

Навіть звідси добре видно, що за два десятки років незалежності виросло нам нове, безстрашне покоління українців, нових громадян України. Вони хочуть жити в країні, яка нагадувала б західноєвропейські, а не прогнилу, тотально корумповану Росію. Позбавлений національності «Янучар» (це так я тепер називаю президента Віктора Януковича) цього покоління не зможе перемогти, а якщо – то тільки з Росією, і тільки кров'ю, великою кров'ю... Цьому, чие лігво знаходиться в Москві, Путіну, напевно про це і йдеться. Залити все кров'ю, щоб «хохли» (як вони нас називають) сиділи тихо, як вівці в кошарі. Росія має багатостолітній досвід у випусканні крові свободолюбивим. Така їхня «політика» на українському напрямку. Такою була, такою є. І такою буде, поки не здохне нинішній кремлівський гібрид. А кінець йому вже близький, це по всьому видно, проте, самі розумієте, монстри які виходять «на связь» з дияволом, часом конають довго. Ну, все-одно сконують.

ЩОДО КРОВІ...

Москалюги топили у ній цвіт української нації регулярно, показово (згадайте хоча б диявольські вигадки з трупами і плотами після Батурина), робили це відтоді, коли зро-

зуміли, що немає вже Козаччини, немає сили у Україні, яка могла б їм розбити голову. Найкращих нищили фізично – інших залякували брутальністю, ще інших купували і переробляли на «малоросів». І так воно працювало. І так Україна гинула в тих лещатах, побудованих на базі неймовірної жорстокості, садизму і хитрощів. Ідучи тим шляхом москалі «розвивалися», набирали досвіду, врешті-решт «вдосконалилися» до рівня Голодомору, від якого нація жажнулася, знепритомніла і, здавалося, завмерла назавжди. І от тепер ми мали 22 роки відносного спокою, два десятиліття без крові! І дух нації став таки прокидатися, помаленьку виходити до світла з завулків потрощеної української душі. Тепер маємо не надію, не припущення, а доказ – український дух не помер, він живий. Доказом є безстрашна українська молодь на Майдані в грудні 2013 року. Москаль насторожився! Вирішив нацькувати на це нове покоління українців «Янучара», який волею збігу багатьох випадковостей є президентом України.

«ПАЦАНИ» БЕЗ ПРИНЦИПІВ

Певний час тому мав розмову із толковою жінкою зі східної України. Запитав її: чи після харківських угод, коли виявилось, що Путін пошив

Януковича в дурні; чи після того, як Путін демонстративно показав, що має «Янучара» за ганчірку не варту пошани; чи після цього всього «регіонали» не звернуть уже з дороги євроінтеграції? Вона запевнила мене, що ні, оскільки «донецькі пацани» таких образ не забувають. «Це принципово» – додала. Власне, не раз чув, про ті нібито тверді, неухильні «принципи» донецької банди. Виявляється – все це неправда, вони мають тільки одне правило: гроші! Хто дасть більше – туди «воно» і побіжить. Якщо Путін обманув в Харкові, то може це зробити знову. Але «воно» не розуміє цього. «Воно» знову повірило в обіцянки Путіна. Це мені дивно зрозуміти.

Хтось в інтернеті озвучив таку версію останніх подій: коли «перший» Майдан втратив сенс існування (після Вільнюса), влада свідомо з показовою (російською) жорстокістю нацькувала на мирних людей озвірілий «Беркут». Знала, що після кривавого нічного розгону народ повернеться на Майдан, а тоді в дію підуть наслані провокатори, почнеться бардак, сутички і буде кров, така кров, що люди жажнуть і поховуються по хатах (як це не раз було в минулому). Це не вдалося тільки тому, що люди з Майдану відразу впізнали

провокаторів і зупинили їх. Характерно, що оператор російського телебачення інсценізовану сутичку міліції з провокаторами на тракторі знімав з вікна адміністрації президента, де на той час була база міліції...

Особливо небезпечно те, що «Янучар» діє рука в руку з Москвою. Це означає, що в Києві зараз як мінімум російські провокатори і представники спец-служб. Однак ще раз наголошу: без великої крові навряд чи «Янучар» зможе перемогти у бою, тому, що ми маємо нове, безстрашне покоління українців. Виникає запитання. Якщо пролетиться кров – це перекрита дорога на Захід, а там нерухомості, накрадені гроші! Їм не страшно все це втратити? Саме тому не віриться, що «Янучар» може на таке рішитися (кривавий розгін 30 листопада міг бути провокацією російських спецслужб). Важко вгадати хід думок цієї людини, таке враження, що немає в них логіки... Може правий таки його колишній соратник Тарас Чорновіл, що «Янучару» щось сталося з головою, що він став неадекватним (дехто жартує, що під час першого візиту до Сочі, після якого він відмовився від євроінтеграції, Путін замінив нам «Янука» на «Янучара»).

ЗВАЛИЛИ КАТА

Неодмінно, одним з символів тих «майданних днів» буде «марш мільйона» 8 грудня, під час якого люди з партії «Свобода» скинули з постаменту останнього в Києві Леніна. Чи правильно зробили? Я вважаю, що правильно, адже це справді кат українського народу. Комуністи мали б давно зрозуміти, що такий сценарій, це тільки питання часу, і відтак заздалегідь забрати цей пам'ятник в музей жахів комунізму, хай би там стояв, але вже як експонат.

Кам'яний Ленін в центрі Києва був свідченням того, що ми повернули Україні самостійність, проте не збудували державу, що фактично живемо в постсоветській державі без москаля-наглядача, в державі, де система залишилася переважно колишня, а зверху прикрили її тризубом і розмалювали синьо-жовтою фарбою. Я завжди казав, що навіть така Україна має сенс, адже, завдяки цьому, нині маємо нових українців, які готові іти на барикади заради нормального, цивілізованого життя. Вони багато ризикують, бо вони розуміють, що москаль з «хохлацькими виродками» – безпощадний. Чи дозволить «Янучар», щоб ця північна безпощадність знову розгулювала Україною?

Для «ХГ» Г. Кобильницький

ПРОГРАМА ПАПИ ФРАНЦИСКА

Перше апостольське звернення папи Франциска «*Evangelii gaudium*» (Радість Євангелія) викликало великий інтерес у світі. Він оголосив його під час Служби Божої на закінчення Року Віри у Ватикані. Документ має 224 сторінки, 5 глав. Основні теми, це євангелізація, питання миру у світі, суспільної справедливості, сім'ї, пошани для творинь Господніх, проблеми віри та політики.

За словами архієпископа Ріна Фізкеллі, який є головою Папської Ради З Питань Нової Євангелізації – апостольське звернення написано в настрої радості,

На площі Святого Петра Папа прийняв людей зі спотвореним обличчям. Ось чоловік, який страждає на рідкісне генетичне захворювання – нейрофіброматоз. Його голова й руки вкриті дрібними пухлинами. Франциск прийшов до нього, обійняв, поцілував у потилицю й помолився разом з ним. С-на: прес-служба Апостольської Столиці

щоб заново відкрити джерело євангелізації в сучасному світі. Святіший Отець вказує Церкві «шляхи, якими повинні прямувати душпастирі в найближчому майбутньому». Це, можна сказати, програмний документ понтифікату Франциска.

В Зверненні Папа закликає вірних, щоб їхні серця

кожного дня були відкриті для любови та прощення. Просить відчинити двері наших храмів, щоб Святі Таїнства Церкви були доступними для всіх. «Святе причастя, це не нагорода за праведність, насправді це потужний лік і корм для слабких».

В контексті нової євангелізації Франциск закликає охрещених, щоб віддано і активно поширювали любов Христову, якої зазнають в житті. Звертає увагу, що в деяких обставинах єпископ повинен іти за Божим народом передусім тому, що саме народ має дар впізнавати нові шляхи. На завершення Папа пише про завірення справи нової євангелізації Матері Божій.

Коментарі до нового папського документу з'явилися в найавторитетніших виданнях по всьому світу

Французька «*La Croix*» звернула увагу на важливість радісного євангельського свідоцтва, до якого закликає Папа. «Людина невпевнена, без ентузіазму, не маючи надії і не охоплена любов'ю, не переконає нікого. Щоб євангелізувати, Папа вимагає насамперед радості, яка захоплює», – пише видання.

Французька газета «*Le Monde*» назвала звернення «першим офіційним планом» понтифікату Папи, а американське видання «*National Catholic Reporter*» порівняло зміст документу з промовою Мартіна Лютера Кінга, кля-

човими словами якої були: «I have a dream» (Маю мрію). У ньому Папа показав напрямок, в якому повинна рухатися Церква.

Американська «*Wall Street Journal*» звернула увагу на критику, якій піддав Святіший Отець, «грубу і наївну віру» у вільний ринок і його механізми. Саме вони, на думку Папи, сприяють «культурі відходів» і «новій невидимій тиранії». «*Washington Post*», у свою чергу, навела слова Франциска про небезпеку ідопоклонства перед грошима.

Для «ХГ» зладив Андрій Фецин на основі повідомлень «Католицького Оглядача» та інформаційних агентств.

РІК ВІРИ

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ХРИСТА – ВІН ВАС СЛУХАЄ!

(З ПРОПОВІДІ ПАПИ ФРАНЦИСКА НА ЗАКІНЧЕННЯ РОКУ ВІРИ)

У проголошених сьогодні біблійних читаннях червоною ниткою проходить тема центральної ролі Христа. Христос перебуває в центрі, Христос є центром. Христос – центр творіння, Христос – центр Свого народу, Христос – центр історії.

1. У другому читанні, взятому з Послання до Колосян, апостол Павло пропонує нам глибоке бачення центральної ролі Ісуса. Він представляє нам Христа як Первенця всього творіння: все суще було створено в Ньому, через Нього і для Нього. Він є центром усього сущого, Він є початок початку. Ісус Христос, Господь: Бог дав Йому повноту, цілісність, щоб у Ньому всі примирилися.

Цей образ допомагає нам зрозуміти, що Ісус є центром всього творіння; і тому істинно віруючим – якщо ми хочемо бути ними – потрібно визнати і прийняти у своє життя центральність Ісуса Христа в наших думках, словах і справах. І таким чином наші думки стануть християнськими думками, думками Христа. Наші слова стануть християнськими словами, словами Христа. І навпаки, коли цей центр втрачається, тому що його замінюють чимось іншим, то це не прино-

Сьогоднішнє торжество Господа нашого Ісуса Христа, Царя Всесвіту, вінець літургійного року, знаменує також закінчення Року Віри, оголошеного Папою Бенедиктом XVI. Він дав нам можливість знову відкрити для себе красу того шляху віри, який почався в день нашого Хрещення, який зробив нас чадами Божими, і сестрами, і братами в Церкві, – того шляху, кінцевою метою якого є наша повна зустріч з Богом і впродовж якого Святий Дух очищує, піднімає і освячує нас, щоб ми змогли увійти в щастя, якого жадає наше серце.

С-на: Stefano Rellandini

В ході заходів з приводу закінчення Року Віри папа Франциск поклонився перед реліквіарієм, в якому зберігається частина мощів св. апостола Петра, вперше виставлених для публічного почитання і сказав: «Бажаю також адресувати сердечне і братнє вітання присутнім тут Патріархам і Верховним Архієпископам Східних Католицьких Церков. Знак миру, яким я обмінявся з ними, – це насамперед знак вдячності Єпископа Риму цим спільнотам, які сповідують ім'я Христа з гідною наслідування вірністю, нерідко оплаченою високою ціною».

сить нічого, крім шкоди всьому, що довкола нас, і нам.

2. Крім того, що Христос є центром творіння і центром примирення, Він є центром народу Божого. І саме сьогодні Він тут, посеред нас. Зараз Він тут, у Слові, і буде тут, на вівтарі, живий, присутній серед нас – серед Свого народу.

3. І, нарешті, Христос є центром історії всього людства,

а також центром історії кожної людини. Йому ми можемо говорити про радощі та надії, печаль і прикрощі, з яких зіткане наше життя. Коли Ісус є центром, навіть найпохуріші хвилини нашого життя стають з Ним світлішими, і Він дає нам надію.

У той час як інші кричали Ісусові з презирством – «Якщо Ти Христос, Цар-Месія, спаси себе, зійшовши з Хреста!» – ця людина, яка помилялася

в житті до кінця, розкаюється, чіпляючись за розп'ятого Ісуса, благаючи Його: «Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Твоє». Ісус обіцяє йому: «Нині ж будеш зі Мною в раю»: у Його Царстві. Ісус вимовляє тільки слово прощення, не засудження; і щоразу, коли хтось знаходить у собі мужність просити цього прощення, Господь ніколи не залишає марним таке прохання.

Сьогодні всі ми можемо подумати про нашу історію, про наш шлях. Кожен з нас має свою історію, точно так само, як кожен з нас має свої помилки, свої гріхи, свої щасливі хвилини і похмурі моменти. Буде корисним сьогодні подумати про нашу історію і, дивлячись на Ісуса, повторювати кожному в мовчання багатьох разів: «Пом'яни мене, Господи, тепер, коли Ти перебуваєш у Царстві Твоєму! Ісусе, пам'ятай про мене, тому що я хочу стати хорошим, я хочу стати хорошою, але в мене немає сил, я не можу: я грішник, я грішниця! Але пам'ятай про мене, Ісусе: Ти це можеш, бо Ти – в центрі всього, Ти – в Твоєму Царстві!». Як це прекрасно! Зробімо це сьогодні, кожен у своєму серці, багато разів. «Пам'ятай про мене, Господи, Ти, що в центрі всього, Ти, Який у Царстві Своїм!».

Обіцянка Ісуса доброму розбійникові дає нам велику надію: вона говорить нам, що Божа благодать завжди більша, ніж молитва, за допомогою якої просять про неї. Господь завжди дає більше, ніж у Нього просять, Він дуже щедрий: Його прошиш про те, щоб Він згадав про тебе, а Він веде тебе у Своє Царство! Підімо всі разом цим шляхом.

Папа Франциск

У ВАТИКАНІ ВШАНУВАЛИ УКРАЇНСЬКОГО СВЯТОГО

П'ятдесят років тому у базиліці Святого апостола Петра, проходив історичний II Ватиканський Собор, очолюваний нині блаженним папою Іваном XXIII. Саме тоді до соборових отців у зворушливий спосіб «із-за залізної завіси» промовила Українська Греко-Католицька Церква, яку називали тоді «мовчазною».

Вона «заговорила» на весь світ, коли на Вселенський Собор прибув звільнений зі сталінських концтаборів Патріарх Йосиф Сліпий. Церква, яку багато вважали «згаслою», «засвітила» славою своїх мучеників за єдність християн, коли 50 років тому до собору святого апостола Петра в Римі урочисто перенесли святі мощі священномученика Йосафата Кунцевича.

Про це сказав Патріарх Святослав 25 листопада, в свято священномученика Йосафата (Кунцевича), Архiepіскопа Полоцького УГКЦ, в базиліці Святого апостола Петра у Римі. Варто наголосити, що урочисту Архиерейську Літургію на головному престолі ватиканської базиліки з особливого дозволу папи Франциска, очолив Глава УГКЦ.

Папа Франциск до українських прочан: «Приклад цього Святого, який віддав життя за Господа Ісуса та за єдність Церкви, є для всіх заохоченням щодня трудитися в справі

єдності між братами. Нехай Господь Бог благословить вас усіх через заступництво Пречистої Діви Марії та святого Йосафата!»

В листопаді минуло 390 років з дня мученицької смерті святого Йосафата. За словами Патріарха, значення постаті нашого Священномученика для слов'янських народів і всієї Вселенської Церкви окреслив сам Папа Пій XI в енцикліці «Ecclesiam Dei» 90 років тому, 12 листопада 1923 року, з нагоди 300-річного ювілею його мучеництва: «Саме його справедливо визнаємо прославою східних слов'ян і їхньою підпорою, бо, мабуть, ніхто інший не прославив їхнього імені такою мірою, як він, і ніхто більше не допоміг їм на дорозі до спасіння, як саме цей їхній пастир і апостол, передусім через те, що свою кров пролив за єдність Церкви Святої».

На переконання Блаженнішого Святослава, святий Йосафат є мучеником за єдність

Христової Церкви, бо він своєю кров'ю «запечатав єдність Київської Церкви з наступником апостола Петра – видимим знаком і непорушною опорою цієї єдності». «Тому цілком очевидним нам видається сьогодні те, що в очах отців II Ватиканського Собору цей наш Святий був знаком часу, – знаком того, що настала пора переосмислити роль і місію Східних Католицьких Церков для віднаходження цієї єдності, за яку він віддав своє життя. Саме звідси, з гробу святого апостола Петра, під дією Святого Духа розпочався всецерковний рух за єдність християн у сучасному світі, – рух, який ми сьогодні називаємо «єкуменічним», – пояснив він.

(Про історію перенесення мощів Святого Йосафата до Риму читайте на 6 сторінці)

Для «ХГ» підготував Андрій Фецин на основі повідомлень Департаменту Інформації УГКЦ

ПЕРЕЖИВАТИ АДВЕНТ – ЗНАЧИТЬ РОЗМОВЛЯТИ З БОГОМ

Адвент не є святим видовищем, літургійною виставою, яка ще раз веде нас на дороги минулого, щоб сьогодні ми могли ще більш радісно та щасливо насолоджуватися відкупленням. Мусимо це собі сказати, що адвент це не лише спогад, який наближує нас до минулого, але це наша сучасність і дійсність.

Церква нічого тут не інсценує, але звертає увагу на те, що є правдою також і у нашій нинішній християнській екзистенції. Завдання адвенту – пробудити в нас свідомість того. Адвент має нас схилити до визнання фактів: отієї правди, що розлогі прошарки життя опираються спасінню, і це не десь там у світі, але серед нас самих, серед Церкви. Тому частиною християнської екзистенції є також, як і в Йова, полемізувати в темну ніч з Богом. Нехай нам не здається, що достатньо відслонити перед Богом лише половину нашого життя і таким чином вберегти Його від тої половини, вигляд якої міг би Його образити. Ні, саме Йому ми можемо і повинні представити весь тягар нашого життя в цілій його правді.

Переживати адвент – це ніщо інше, як розмовляти з Богом так, як Йов з ним розмовляв. Також і тоді, коли – як і Йов – ми не спроможні відповісти Богові, а відтак Йому Самому залишити відповідь, визнаючи перед Ним, наскільки беспорядні ми, окутані темрявою, очікуючі відповіді.

Кардинал Йосиф Рацінгер

КОРОТКО

УКРАЇНУ ЧЕКАЄ ДОЛЯ БІЛОРУСІ

«Після того, як офіційний Київ відмовився підписувати договір про асоційоване членство в ЄС, Україну чекає доля Білорусі, яка практично повністю залежна від Росії» – заявила пані Даля Грібуоскайте, президент Литви. «Конкурентоспроможність держави упаде, процеси демократизації сповільняться, а залежність від Кремля зростатиме», пояснила Грібуоскайте. Водночас вона звинуватила владу Росії у шантажі. «Поведінка Росії стосовно України, Молдови чи Грузії показала, що ця держава досі застосовує нецивілізовані методи. Ми не могли навіть уявити, що в XXI столітті можна вдаватися до такого тиску на інші держави». Президент Грібуоскайте сказала це в інтерв'ю для німецької преси до того, як в Києві спалахнули масові антипрезидентські протести. (А.Ф.)

ЛИСТ ДО МОЛОДІ НА КИЇВСЬКОМУ МАЙДАНІ

Діти мої, онуки мої! Звертаюся до вас, бо це єдине, чим можу допомогти нашій землі, яка зараз у великій небезпеці. Мені іде 88-ий, я була медсестрою УПА, в 1945-му заарештована НКВС, засуджена на 15 років каторги в Магданських таборах. Я не маю сили вийти на Майдан і стати поруч з вами. Наше покоління вже відходить, так і не побачивши тієї справді незалежної України, за яку ми боролися, за яку погинули в криївках мої брати: 25-літній Іван та 16-літній Адам Ясені. Але ви молоді, ви сильні!

Стійте, діти, стійте твердо й витривало, бо ви є зараз єдиною надією на кращу долю! Не сподівайтесь на допомогу з-за кордону. Мої брати в УПА також чекали, коли нам допоможе Європа. А вони не допомогли... І тепер вони вичікують, не чують нашого крику про допомогу, бо вони не знають, з якими злочинцями при владі ми маємо справу. Молюся за вас.

Лідія Романчук,
медсестра Української Повстанської Армії,
політв'язень. (А.Ф.)

КНИЖКА З ПРОМОВАМИ ПАПИ ФРАНЦИСКА

У львівському видавництві «Літопис» вийшла книжка «Я прошу вас молитися за мене». Вона містить всі виступи Святого Отця від його першого звернення до людей на Площі Святого Петра. У книзі біографічна довідка про Хорхе Маріо Бергольйо, пояснення походження і значення гербу та девізу нового Папи. Переклад з італійської здійснив о. Ігор Грищенко. («Католицький Оглядач»)

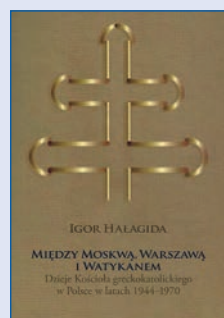

ПАМ'ЯТНИК ШЕПТИЦЬКОМУ У ЛЬВОВІ

До 150-річчя від дня народження митрополита УГКЦ Андрея Шептицького, яке відзначатиметься 29 липня 2015 року, у Львові має з'явитися пам'ятник цій визначній Людині і Главі Церкви. Встановлення передбачено планом реновації Святоюрської Гори з реконструкцією площі св. Юра і впорядкуванням митрополичих садів. (ЗІК)

ПОМІЖ МОСКВОЮ, ВАРШАВОЮ І ВАТИКАНОМ

З'явилася друком монографія проф. Ігоря Галаґіди про Греко-Католицьку Церкву в Польщі в роках 1944–1970, яку видало василіанське видавництво «Василіада». Автор пише: «Мене цікавила налаштованість до греко-католиків Римо-Католицького Костела в Польщі (єрархії, духовенства, віруючих) та Православної Церкви. Я намагався перевірити, чи має під собою підґрунтя думка про те, що керівництво двох згаданих Церков та представники комуністичної влади діяли злагоджено у відношенні до греко-католиків в Польщі». Замовлення книги (польською мовою) можна здійснити електронною поштою: warszawa@bazylianie.pl або за телефоном 48 22 831 17 18.

УКРАЇНА хроніка протистояння РОСІЯ

Український уряд у жовтні 1658 р. відповів маніфестом у латинській мові – що був адресований всім урядам Європи. Гетьман пояснював причини, які спонукали Козацьку республіку вийти з-під царської опіки.

«Nos, Universus Exercitus Zaporovianus перед Богом і всім світом свідчимо: ...наше Військо отримало заповіщення і зобов'язання від Великого князя Московського, і ми сподівалися – з уваги на спільну релігію і на той факт, що ми добровільно прийняли його протекцію, – що Великий князь буде справедливий, прихильний і великодушний супроти нас; що він поступатиме чесно, що він не буде прагнути знищення наших вольностей, а навпаки – буде їх закріплювати, як це він тоді обіцяв. Але не судилося нашим надіям здійснитись... У Києві, нашій столиці – такого не було навіть за польського панування, – побудовано фортецю і там приміщено московський гарнізон, щоб нас у рабстві тримати. Ми бачили приклади такої неволі в Білорусі, де двісті шляхетних родин, хоч вони добровільно приєдналися до них, насильно депортували до Московії. Дванадцять тисяч міщан з Могилева та з інших районів Білорусі були вивезені до лісів московських, а на їх місце привезено колоністів з Московії...

Пам'ятний знак на честь 350 річниці перемоги війська гетьмана Івана Вигівського над росіянами в Конотопській Битві.

Після смерті вічної пам'яті Богдана Хмельницького Москва рішила знищити всю Малу і Білу Русь. Після обрання Івана Вигівського гетьманом Москва почала ширити незгоду між нами, поширюючи поголоски, що гетьман – поляк, і Польщі сприяє більше, ніж Війську Запорозькому... (Московський) полководець Ромодановський, під приводом запровадження порядку серед нас, втручається в наші внутрішні

справи. Він мав навіть відвагу надавати гетьманські титули та інсигнії, усувати наших

Меморандум Вигівського хочеться доповнити іншими документами подібного змісту.

ДВА ДОКУМЕНТИ ПРО МЕТОДИ ПОНЕВОЛЕННЯ

Російський цар Іван III затаврував новгородських самостійників як зрадників православної віри і ворогів свого народу. Двісті років пізніше це саме зробив один з його наступників супроти українського самостійника, гетьмана Івана Вигівського. Урочистим маніфестом цар проголосив гетьмана зрадником, коли той уклав угоду в Гадячі про Велике Князівство Руське.

полковників, бунтувати наших громадян проти гетьмана і руйнувати міста, які підтримували свого власного гетьмана... Таким чином виявилися підступ і обман тих, хто – спочатку за допомогою нашої внутрішньої громадянської війни, а потім, явно керуючи своєю зброєю проти нас (без ніякої провокації з нашого боку), підготував для нас ярмо неволі. Заявляємо, що не наша вина в цій війні; благаючи Божої допомоги, ми приневолені заради збереження наших вольностей вдатися до законної самооборони і просити підтримки наших сусідів, щоб скинути це «ярмо»...

Але немає місця. Подам лише уривки з маніфесту мазепинців до держав Європи.

«...Україна, стільки витерпівши опресій зі своїм керівником Богданом Хмельницьким і всім Військом Запорозьким здалася на об'цянки московські та з доброї волі, не примушена, з уваги на спільну віру православну, піддалася під протекцію московську. Поставила однак такі умови: уряд московський зобов'язується на вічні часи заховувати й обороняти Військо Запорозьке і нарід вільний руський при їх правах, законах і вольностях ненарушно... І з того часу до нині, без ніякої грошевої

допомоги, служили ми пресвітлим царям московським – вірно й непохитно, проти всіх ворогів відважно виступали й сміливістю своєю стримували всю силу кримську. Скільки разів татари без усякої перешкоди пустошили в державі московській аж до Калуги, поки Україна і Військо Запорозьке не прийшли до унії з Москвою та грудьми своїми не стали заборолом для земель московських від нападів татарських. І потім при різних ударах фортуни стільки разів давали докази своєї відваги і вірності.

Та замість вдячності і доказів пошанівку за такі вірні служби, за кошти воєнні, вложені в них до крайньої руїни нашої, за безчисленні вчинки героїські і криваві подвиги воєнні – завжди дбали відплатити нам злом за добро. І так від початків нашого добровільного переходу під ту протекцію, (уряд московський) бачучи Військо Запорозьке, яке воно до війни завзяте, а нарід руський відважний, у війнах вирощений..., (той уряд) невпинно всякими засобами і способами намагався, як тільки змога, права наші і вольности скасувати, Військо Запорозьке викоринити, ім'я козацьке на віки знищити, а городи й міста по всій Україні під свою владу забрати... На це все було і тепер є доказів багато».

Михайло Демкович-Добрянський

ПЛЕКАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Закласти камені пам'яті в основу – то біблійна мудрість. Пам'ять лежить в основі релігії, в основі культури. Людина також початок веде від слова «пам'ять». Кажуть: людина, яка багато пам'ятає і знає. Кажуть: громада, яка шанує традицію і свою історію. Кажуть: народ, який поважає і шанує свої святині. І, нарешті, нація, яка в людській спільноті має гідність і самоповагу...

Але що робити нації, віками принижений і безпам'ятний? Мабуть, те саме, що садівникові: саджати деревце, доглядати і поливати. Потрібні добрі садівники. Потрібні в суспільстві пошана до садівників і сіячів, і честь.

Роботящим рукам,
Роботящим умам.

Слабкі люди завжди питаються: а що про нас думають у світі? Але ж у світі ніколи не скажуть більше того, що ми самі про себе кажемо... Але коли наш спортсмен стане першим серед рівних, то і світ це помітить. Навіть більше: буде чекати перших українців не тільки у спорті. Тоб-

то світ радо зустріне того, хто за чесними правилами гри вибивається на вершину і гідно представляє свій народ. Навіть більше: світ радітиме з появи гідного партнера.

Якусь маленьку і химерну модель світу являв собою радянський концтабір. Там зібрались «діти різних народів». Там шанували достойних. Дуже шанованим був учасник УПА Іван Покровський, син убитого в 1943 році священика отця Миколи з Ковельщини. Скромний, непримітний табірний електрик, він про себе не любив розповідати. За нього свідчив його 25-річний термін

Графітті Тамари Шевчук та Ольги Олександрівської

і доброзичлива усмішка. Він пам'ятав усі релігійні свя-

та і вітав святкового ранку усіх, хто пам'ятав, а хто й не

пам'ятав. Але в пам'яті його були і усі дати національних свят. Він не забував дату IV-го Універсалу Центральної Ради і дату Соборності України. На свято Героїв Крут 29 січня він збирав гурток людей, щоб розповісти про цю подію.

День прийняття Декларації Прав Людини 10 грудня дисиденти відзначали голодуванням. Старші політ'язні не звикли до цієї дати і заяв у прокуратуру про голодовку не писали. Але Іван Покровський приєднався: я теж за права людини. А вже воював я під гаслом: «Воля народом – воля людині». За нього переживали, бо він був хворий на туберкульоз, а за таку позицію часто доводиться сидіти в карцері. Були такі, що схилили його утримуватися від демонстративних кроків. Він казав «не можу», і те тихе тверде слово Покровського знала вся зона.

Продовження на 5 стор. ►

ПЛЕКАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ►

▼ **Продовження.**
Початок на 4 стор.

З погляду практичної доцільності він «нічого не досягав». Але він нагадував усім про наші свята, і робив це протягом 25 років. Він будував національну пам'ять в зоні сірості і безпам'ятності, де так легко опуститися до байдужості. Але коли у людини є свято, на яке скликають присутніх і відсутніх, то це живий вогник віри і надії. Здавалося б, найгірше в таборі – туберкульоз. Аж ні – найгірше, найбільш загрозливе – збайдужіння і непам'ять. Тоді людина повільно згасає...

Зовні непримітний, Іван Миколайович внутрішньо світився і живив святиню в собі і в серцях друзів. Він тихо ніс обов'язок служіння, і це додало йому сили.

В інших зонах такими були Михайло Сорока, Степан Мамчур – вони були наче послами від Повстанської України. І то ще питання, чи їх більше цінили земляки, чи іновірці та іноземці. Коли людина свято береже на-

ціональну пам'ять і честь, то це важливо для всіх. Національний поділ умовний – людей єднає передусім культура і високий ідеалізм.

Однак кожен доглядає свою ниву і підживлює свій культурний простір. Тоді усі беруть його за приклад, а добрі приклади потрібні і малим і дорослим.

Ледачим людям здається, що все рівно світ інтегрується, глобалізується і національні sentimenti втрачають ціну. Якщо sentimenti, то їм ціна низька. А коли мова йде про національний стрижень, про самосвідомість і національну відповідальність, то це приблизно відповідає поняттю національної ідентичності.

Нація на «роздоріжжях люті і жаху», як писав Стус, втрачала верхню верству культури і виживала за рахунок кореневої сили.

Доступ до історичних джерел для нас відкрився в епоху інформаційної зливи – молоді покоління не встигало

засвоювати того, що буде фундамент національної пам'яті. Старше покоління часто обмежувалося поверховими дискусіями. Історичні події на наших очах засвічуються і минають, як телевізійні програми.

День Волі – 22 листопада – в уявленні деяких учасників поблякнув через політичні розчарування. Чи не свідчить це про брак свідомості і твердих принципів? Адже пережили подію великого міжнародного значення, і вона не вимірюється політичними наслідками. Вона не минає, і не втрачає ваги. Політичні поразки мають значення тимчасове, а події всенародні залишаються в фундаменті національної свідомості.

То ще питання, що має більший вплив на формування національної пам'яті – поразки чи перемоги. Хто нині цікавиться перемогою під Жовтими Водами? А Берестечко відзначають щороку. В роки національно-визвольних змагань було багато переможних боїв,

а ми святкуємо Крути. Нарешті над усіма поразками України – Голодомор 1933!

То був найпідступніший і найважчий удар. Він знесилив націю і принизив її. Пам'ять про нього заборонена і загнана в підсвідомість. Але саме там вона жеврліла і жила, щоб вибухнути аж референдумом 1 грудня 1991 року.

Щоб там не казали про військові подвиги хоробрих земляків, а Україна не хотіла воювати «за Родину – за Сталіна». Історія України була полем фальсифікацій і заборон. Це позначається і досі: на полі спустошеному добре приживається бур'ян. Відновлення пам'яті, укріплення національної пам'яті, виховання національної гідності – одне з першочергових завдань громадянського суспільства.

В умовах інформаційної війни проти України виховання національної пам'яті – то головний самозахист. Нагадаємо, що репресії проти української мови мали за мету задушити і викоренити історичну пам'ять. Полювання на книжку – це зрозуміти

сьогодні важко, бо книжки лежать і тільки чекають на читача. І треба оживити попит, інтерес до книжки, яка буде, опритомнює, вчить думати і нагадує:

Хто ми?

Чий сини?

Яких батьків?

Власне, з цього починається становлення громадянина. Історичну пам'ять слід наполегливо плекати в кожній людині, в кожному поколінні. І ніколи не здригнувати її до пропагандистських гасел і легковажних домислів. Вона є фундаментом правди.

Євген Сверстюк,
член Ініціативної групи
«Першого Грудня»,
«Історична Правда»

ХГ

[Українці в Німеччині]

«...І ЖИВУТЬ, СМЕРТЯМ НА ЗЛО, УКРАЇНИ ДІТИ»

Поезія – це голос душі людської. Вона має здатність знаходити відгук в інших душах. Вірші, присвячені трагічним подіям Голодомору – це не просто голос, це крик душі. Цей крик до нас, нині суцільних, щоб ми знали, пам'ятали, бо хто забуде минуле, той не має майбутнього.

21 жовтня 1933 року Микола Лемик убив начальника канцелярії консульства ССРР у Львові Олексія Майлова (а за сумісництвом емісара більшовицьких спецслужб), на знак протесту проти штучно організованого совєтською владою голодомору 1932–1933 років в Україні. Негайний польський суд у Львові засудив Лемика до смертної кари, замінену згодом на довічне ув'язнення. Як згадував пізніше один із сучасників, Микола Лемик був блондином, високого зросту, та міцної тілобудови, мав блакитні очі. Його іменем названа вулиця у місті Львові. (Вікіпедія)

Цьогорічне вшанування річниці Голодомору в нашій парафії почалося у храмі. Перед панахидою парафіяни не просто запалювали свічки, а вимовляли вибрані прізвиська та імена жертв із диптихів із мільйонними списками. Така персоналізація зблизила нас із тими невинно убієнни-

ми, роблячи нашу молитву ще більш сердечнішою.

Подальше вшанування Дня Пам'яті Жертв Голодомору продовжилось у церковному залі з перегляду відеоролика Сергія Вороніна із Кривого Рогу «Я не дам тебе забути». Поетичну сторінку пам'яті відкрив о. Роман Лірка ві-

ршем Кріпакоса «Украдене щастя». Усього прозвучало 9 поетичних творів, які підібрав наш священик. Парафіяни зі зворушенням та сльозами на очах читали поезії, ніби представляючи кожний із 9 хорів ангельських, які збагатили свої ряди невинно замордованими душами тих страшних часів.

А зі стін до нас промовляли картини наших художниць Роксолани Голдак та Наталії Шварц.

Лірка Тереза скомпонувала символічний вівтар Голодомору, у центрі якого синьо-жовта карта України з обласними містами, де смерть серпом і молотом викосила і вибила наш нарід. Зліва – темна ваза із 5-ма колосками та колочим дротом – символ репресивного радянського закону «про п'ять колосків», як називали його у народі. За розкрадання колгоспного і кооперативного майна закон передбачав «розстріл із конфіскацією всього майна і з заміною за пом'якшуючих обставин на позбавлення свободи на термін не нижче 10 років з конфіскацією майна».

На літо 1933 року за цим законом було засуджено 150000 осіб. Зокрема, засуджували дітей, які намагалися знайти хоч якусь їжу.

Доповнила композицію ваза з білими квітами, символізуючи та підтверджуючи слова із прочитаного вірша: «Та життя перемогло, забу-

ло квітом, і живуть, смертям на зло, України діти!»

Для «ХГ» Микола Пруський,
Франкфурт-на-Майні

о. Роман Лірка: Щира подяка моїм парафіянам: Любі, Вірі, Роксолані, Ларисі, Юрію, Руслану, Павлу, Степану, які зворушили наші серця прочитаними віршами.

ПРОХАННЯ ДО УРЯДУ ФРН ВИЗНАТИ ГОЛОДОМОР ГЕНОЦИДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

В зв'язку з 80-річчям трагедії Голодомору 1932–1933 років «Центральна Спілка Українців в Німеччині» звернулася до уряду ФРН в особі Бундесканцлера пані Меркель та до Президента ФРН пана Гаука з відкритим листом-закликом засудити Голодомор та визнати актом геноциду Українського Народу.

У листі голова ЦСУН пані Людмила Млош розповіла про обставини та основні факти злочину під назвою «Голодомор», про те, що в багатьох куточках світу, зокрема, і в Німеччині, щорічно в листопаді вшановується пам'ять загиблих під час Голодомору.

Поза Україною, засудження Голодомору отримав в 23 країнах світу на законодавчому рівні! 23 країни, Керівництво католицької Церкви в Ватикані та керівники православних конфесій в Україні визнали Голодомор актом геноциду Українського Народу.

Центральна Спілка Українців в Німеччині сподівається на таке визнання і Німеччиною, країною демократичних традицій та європейських цінностей! (А.Ф.)

Та не лише ізраїльтяни, які зберігали Боже об'явлення, але також поганські народи вірили, що Господь має прийти для спасіння людей. Милосердний Бог потішив наших прародичів у раю, що Месія – Христос Спаситель, зійде з Неба на землю. Ця обітниця переходила з покоління в покоління і її сліди можна зауважити в поганських народів. Безрадіні погани не знали мети життя на землі, віддавали честь бездушним ідолам, потопали в багні неморальності. Вони з тугою очікували помочі з Неба і потішали себе надією, що прийде Бог, Спаситель, Пророк, Законодавець, Священик, Цар. Він дасть мир та поверне привілеї людської гідності. Ось вам кілька доказів цього очікування з дохристиянської історії.

ПРОМЕТЕЙ

Єгиптяни за тисячі років до народження Ісуса Христа мали у своїх гієрогліфах знак хреста, і він означав «Спаситель». У давньогрецькій літературі знаходимо ясно підкреслену конечність відкуплення людського роду. В V сторіччі перед Христом драматург Есхіл написав твір під назвою Зв'язаний Прометей. У цій драмі розповідається про титана Прометея, який співчував мешканцям землі, що не мали вогню. Прометей потайки викрав вогонь із Олімпу і приніс його людям на землю. За це діло любові і милосердя Зевс, батько грецьких божків, наказав прикувати Прометея до скелі в Кавказьких горах. Голодний орел щодня роздирав його груди і печінку, а вночі рани чудесно гоїлися, тому терпіння Прометея продовжувалися в безконечність. У цьому творі читаємо слова, проказані до страждаючого Прометея: «Не можеш сподіватися кінця твого прокляття так довго, доки не з'явиться Бог, який візьме на себе цю кару взамін за наші гріхи». Це було написано ще в V сторіччі, перед приходом на землю Ісуса Христа. Тут символічно представлена християнська правда: Божий Син з любові до людського роду має зійти на землю і своєю смертю на горі Голгофті відкупити людський рід від вічної кари за гріхи.

«ОСЬ ЧОЛОВІК!»

Філософ Платон у IV сторіччі перед Христом у творі «Федон» наводить цікаву розмову Сократа з Алкібіадом. Грецький вождь Алкібіяд, ідучи до святині, щоб принести жертву богам, зустрічає Сократа і питає його: «Отче, скажи нам, як ми повинні почитати божество?» Сократ дає цікаву відповідь: «Друже, тільки Бог може нас цього навчити. Ми повинні чекати доти, доки найвище Єство пошле нам з Неба Вчителя, який навчить нас». Тоді Алкібіяд з тугою закликав: «Ох, коби Він прийшов ще за мого життя! Я дуже бажав би побачити Його!» Ось незаспокоєна туга за Богом, за Небесним Учителем правди.

Народи далекої Азії також очікували Месію. Індійці проказували в молитві: «Коли прийде Спаситель? Коли з'явиться Відкупитель?» Вони жертвували богам невинне ягнятко, а Святе Письмо називає Христа-Спасителя Агнцем Божим. В індійців було вірування, що Спаситель загостить на землю і відпокутує провини давнього вуза. В Книзі Буття сказано, що вуж (сатана) спокусив Адама і Єву

Лукас Кранах (Старший),
«Христос у терновому вінку», XVI ст.

ТУГА ПОГАНСЬКИХ НАРОДІВ ЗА МЕСІЄЮ

Христова Церква кожного року приготує нас до празника Різдва Спасителя світу. Передріздвяний час пригадає нам довгі тисячі років очікування Христа – Месії. Ізраїльський народ благав Господа словами пророка Ісаї: «Розлийте, небеса, згори росю правду, і нехай хмари дощем її виллють! Нехай відчиниться земля і дасть спасіння, і нехай виростить разом справедливість! Я, Господь, це творю».

до бунту проти Бога Творця.

Будда, основник релігії в Азії, вмираючи, 483 року перед Христом сказав: «У свій час прийде інший Будда, він об'явить вам вічні правди». На запитання одного з учнів: «Як ми впізнаємо того іншого Будду?» учитель відповів: «Будда, що прийде після мене, буде знаний як «Майтрея», Він називатиметься «Любов». Яке чудове провіщення Ісуса Христа – вічної Любові!

У V столітті перед Христом Конфуцій писав: «Святий мусить прийти з Неба. Святий, який буде знати все і матиме владу на Небі й на землі. Чув я, –

продовжує він, – що в західних країнах з'явиться Святий, який усуне все зло. Хай з'явиться Святий, а народи не перестануть прославляти Його. Хай відчинить Він свої уста й проповідує, а народи не перестануть вірити в Нього... Його слава наповнить усі країни під безмежним балдахіном неба». Які чудові слова поганина на честь Христа Месії!

Цікаві вислови знаходимо також у римській літературі. Історик Тацит пише: «Людський рід певний, що давні пророцтва Сходу сповняться – невдовзі з Юдеї вийде Той, Хто рядитиме вселенною». Римський поет Вергілій, покликаючись на пророцтва Сибілли, написав Четверту Еклогу в якій читаємо: «Новий нащадок сходить уже з високого Неба. Він вповні зітре слід нашої злости і назавжди освободить краї від вічного страху. Боже життя приймає Він і силою Отця в мирі рядить кругом». Вергілій благально зиває: «Прийди, щоб усі зраділи близьким віком щастя! Поет помер за 19 років до народження Ісуса Христа.

У I столітті, перед приходом Ісуса Христа римський бесідник Ціцерон написав твір «Про Віщування». У ньому автор згадує пророцтва Сибілли про приход на землю Царя Спасителя. Ціцерон запитує: «Якщо в книгах написано (що має прийти з Неба на землю Цар Спаситель), то про якого Чоловіка це сказано?» Іншими словами, «як ми впізнаємо того Чоловіка-Спасителя?» Через 76 років після смерті Ціцерона в Єрусалимі римський намісник Пилат, вказуючи рукою на Христа Богочоловіка, дав відповідь: «Ессе Номо» – «Ось Чоловік!». Той Чоловік був поранений, увінчаний терням, висміяний невдячним народом, – це Чоловік, що про Нього писали Пророки і мудреці давнього світу.

Ісус Христос, народжений у Вифлеємі, – це Богочоловік, предвічний Бог, який «зійшов із Небес, щоб спасти люд свій весь»; це Месія – Спаситель, Агнец Божий, який взяв на себе гріхи людського роду.

СВІТ ТАКОГО ЩАСТЯ НЕ МОЖЕ ДАТИ

Христос-Спаситель усюди проповідував мир, любов, прощення, милосердя. Він відпускав гріхи, воскрешав померлих, пригадував людям, щоб збирали собі скарби на Небі, аби ревно старалися про спасіння безсмертних душ. За праведне життя Ісус Христос обіцяв своїм учням щасливе, вічне життя в домі Небесного Отця. Ісус Христос – наш Мир, Дорога, Правда і Життя, Він – наше Щастя, наша Любов, наш Спаситель. Мільйони християн знаходять у Ньому щастя, якого світ не може дати. Христос каже: «Мир залишаю вам, мій мир даю вам; не так, як світ дає, даю вам його».

Тисячі років народи з тугою очікували народження Спасителя світу. Ми щасливі, що належимо до Христа і до Його Церкви. В Христі-Господі – наше щастя, наше вічне життя. Завершую словами Вечірні празника Різдва Христового: «Чим Тобі, Христе, віддячимося за те, що Ти задля нас з'явився на землі як Людина? Кожне-бо створіння, що Тобою постало, воздає Тобі подяку: Ангели – співання, небо – зорю, мудреці – дари, пастухи – сповіщення чуда, земля – вертеп, пустеля – ясла, а ми – Матір-Діву. Споконвічний Боже, помилуй нас!».

Владика Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, «Світло»

ХГ

ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЦІВ СВ. ЙОСАФАТА ДО ВАТИКАНСЬКОЇ БАЗИЛІКИ (ЯК ПРО ЦЕ ПИСАВ «ХГ» В ГРУДНІ 1963 РОКУ)

Святіший Отець папа Павло VI взяв участь у Ватиканській базиліці в торжественнім богослуженні в честь св. Йосафата Кунцевича, Полоцького Архієпископа, мученика, покровителя України. Його привітали в каплиці св. Себастьяна Кард. Павло Марелла, Архієпископ базилики,

Про торжество у зв'язку з перенесенням мощів св. Йосафата, яке відбулося дня 25 листопада 1963 у базиліці св. Петра в Римі передаємо опис з ватиканського щоденника «Ль'Оссерваторе Романо» в українському перекладі.

Кард. Густаво Теста та інші духовники, члени Ватиканської Капітули і в їх супроводі перейшов до престолу св. Василія Великого, у який уже вложено саркофаг з тілом му-

ченика св. Йосафата.

По привіті для Папи від Митрополита Кир Йосифа Сліпого, який відправляв богослуження оточений всіма українськими архієпископа-

ми й єпископами в архієрейських ризах, Кард. Теста, Секретар Конгрегації

для Східної Церкви, виголосив привітальне слово, звертаючися не лиш до Папи,

але й до присутніх українських священиків, монахів і мирян.

Згадавши як дуже турбувалися різні Папи в історії Церкви долею мощів мучеників, розповів також коротко історію віднайдення і перевезення мощів св. Йосафата аж до Риму:

Продовження на 7 стор. ►

ПЕРЕНЕСЕННЯ МОЩІВ СВ. ЙОСАФАТА ДО ВАТИКАНСЬКОЇ БАЗИЛІКИ

▼ **Продовження.**
Початок на 6 стор.

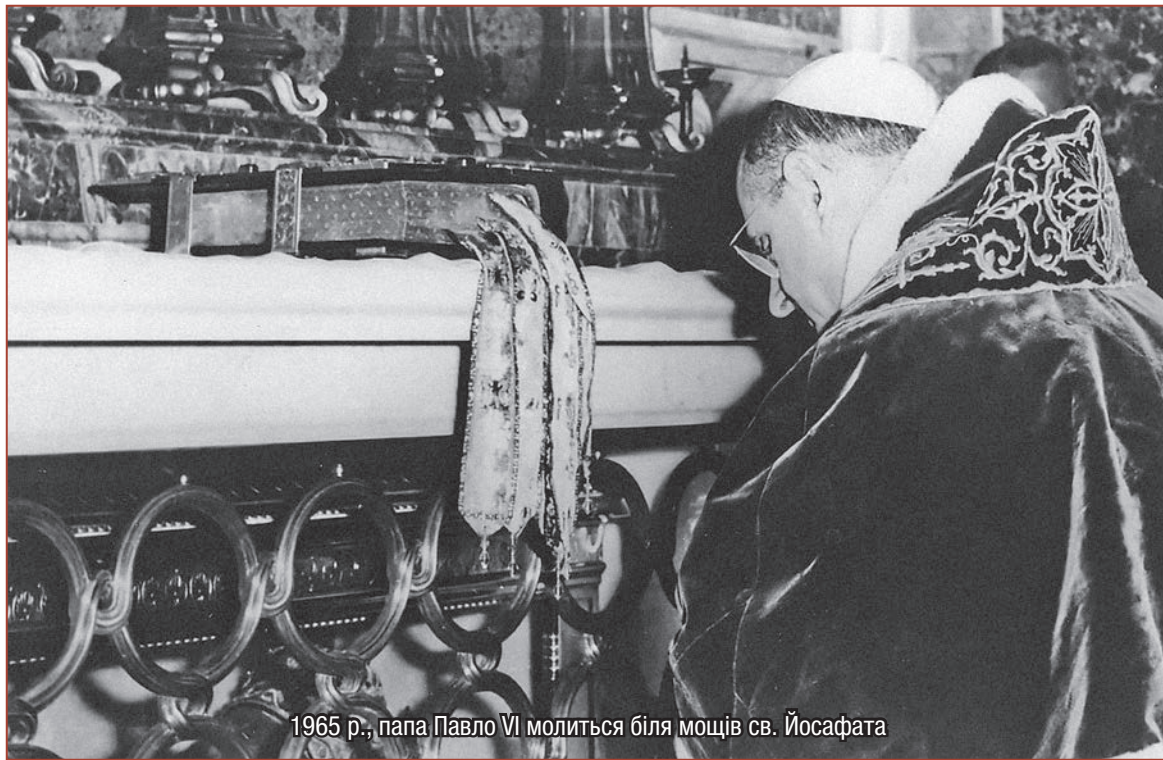
«Спочатку затрималися (замурували їх в підвалі храму в Білій Підляській – Ред.), потім їх чудесно віднайдемо... вкінці Слуга Божий Андрей Шептицький, Львівський Митрополит, зложив їх у Відні в церкві св. Варвари. У 1949 р. задля нових і великих небезпек профанації, благородні й щедрі особи, за підтримкою Папи Пія XII блаженної пам'яті, перевезли мощі з Відня до Ватикану.

Прийняв їх тут на святий і тихий спочинок саме монс. Монтіні, тоді Заступник Секретаря Стану, а тепер щасливо правлячий Папа, який недавно зволив, Вам Владико, згадати про особливе почитання, яке Він завжди мав до св. Йосафата і його мощів.

Прибувши за Провидінням з далекої, неслухної тюрми до дому спільного Батька – і за це щераз подякуйте зі мною Господеві – Преосвященніший Кир Йосиф Сліпий уважав, що для гідного почитання нашого Мученика годилося би, щоб його мощі були виставлені в цій базиліці.

Це припала мені честь просити Папу Івана XXIII про цю ласку; ніколи не забуду Його скору готовість і рішучість, з якою дав мені відповідні припорушення. Емінінція Кард. Марелля, Архіпрезвітер Базиліки, зараз був готовий, щоб вибрати найвідповідніший вівтар – саме цей св. Василія Великого, законодавця східного монашества, яке для нашого Мученика було частинно провідником, в устах його реформи, в дусі й в апостоліят заслуженого сьогоднішнього Василянського Чину.

Як бачите, наш Мученик є виставлений тут для нашого

1965 р., папа Павло VI молиться біля мощів св. Йосафата

почитання, прибраний у свої ризи й відзнаки, які зложили знов побожні руки, між мистецькими мармарами під охороною цієї Святині».

Згадавши ще про велике діло з'єдинення Церков, Кард. Теста закінчив своє слово згадкою про Папу Івана XXIII, «який тут внизу спочиває» і який є разом тут присутній духом «у цім нашім почитанню мученика св. Йосафата».

По відслоненні саркофагу з тілом св. Йосафата почався торжественний молебен у честь Святого

Диякон попросив благословення Святішого Отця, який відповів по старослов'янськи «Благословен Бог наш, всегда, нині і присно, і во віки віков»; а потім ще підчас богослуження благословив присутніх. Вкінці Кир Йосиф Сліпий звернувся

до Святішого Отця з окремою промовою.

ПРОМОВА МИТРОПОЛИТА КИР ЙОСИФА

Святіший Отче! Ще в живій і вдячній пам'яті стоїть перед нашими очима благословенна хвилина, коли Ваша Святість – у ролі представника Святої Столиці – приймав у Ватикані мощі св. Йосафата. Не в силі ми висловити гідну нашу вдячність і нашу щирю пошану за цю прихильність виявлену нам, але можемо запевнити Вашу Святість, що може зачислити ці наші сьогоднішні вислови до найбільш щирих і відданих, які дотепер пропонуємо.

Справді вдячний є сьогодні св. Йосафат з небес, що так почитають його тлінні останки й що зложено їх близько Князя Апостолів. Цю синівську вдячність оспівуємо також ми сьогодні, як

бачимо як Ваша Святість складає мощі цього Мученика З'єдинення у стіп Апостола, який уособлює єдність Вселенської Церкви.

у Витебську. Його святе тіло зложено в Полоцьку, на Білорусі, але коли почали грозити війни перенесено до Вильна, а потім митрополит Антоній Селява і Гавриїл Коленда перевезли до Білої, на Підляшші. Скрили його від царського уряду, а віднайдено аж під час першої світової війни й перевезено до Відня 1916 року. Там стерегли його до II світової війни, аж доки Ваша Святість не захоронила цих славних останків від усякої небезпеки.

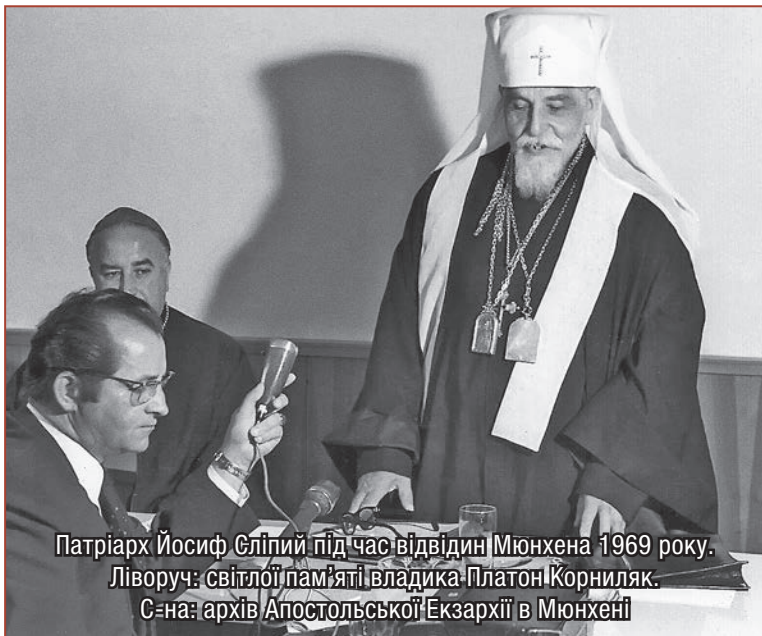
22 листопада 1963 р. св. Йосафат увійшов до найбільшої Святині християнства, тоді коли Вселенський Собор розглядав питання З'єдинення.

Святіший Отче! Брав я участь у тисячах похоронів, але ніколи не був я так зворушений як у тій хвилині, коли слідував я по через Базиліку за святими мощами, що задержалися коло гробу св. Петра. Напевно був це для Святого в небі славний момент, яким кінчиться його тріюмфальна земна мандрівка, щоб тимчасово спочити у Базиліці католицької єдності, за яку він проляв свою кров, та щоб могли вернутися – надіємося що скоро – між своїх земляків скріпляти їх у вірі.

Святіший Отче! Коли ми, Ваші віддані сини, глядімо на ревну діяльність, якою ваша Святість хоче обняти весь світ, всі нації без жадної різниці, коли бачимо вже зроблених стільки розважних кроків, переконані ми внутрі нашого серця, що в центрі Вашого світлого Понтифікату стоїть Схід, особливо слов'янський Схід. Наші молитви сьогодні звертаємо до святого Архієпископа Мученика, щоб був могутим покровителем Вашої грандіозної праці.

Подано за: «Християнський Голос», грудень 1963 року.

XI

Патріарх Йосиф Сліпий під час відвідин Мюнхена 1969 року. Ліворуч: світлої пам'яті владика Платон Корниляк. С=на: архів Апостольської Екзархії в Мюнхені

«Прибувши до Риму після сибірського заслання, Патрі-

арх Йосиф Сліпий розпочав активну діяльність над роз-

У РИМІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ АРХІВ УГКЦ

В Інституті святого Климента Папи в Римі відбулася презентація архіву УГКЦ, заснованого Патріархом Йосифом Сліпим одразу після повернення із сибірської неволі. У ньому зберігаються історичні документи УГКЦ з 1963–1991 рр., архів видатного українського політичного діяча В'ячеслава Липинського та документи з періоду визвольних змагань в Україні 1917–1923 рр., зокрема Західноукраїнської Народної Республіки.

будовою українського життя в італійській столиці, – розповідає директор архіву о. Іван Дацько. – Заснувавши Український Католицький Університет, він подбав також про створення архіву, у якому сьогодні зберігаються його особисті документи. Тут також зберігається архів його наступника, кардинала Мирослава Івана Любачівського. Іде мова про до-

кументи, датовані до 1991 р., дати його повернення в Україну. Згодом архів було розширено деякими документами митрополита Андрея Шептицького, поодинокими єпископів нашої Церкви в Україні та діаспорі».

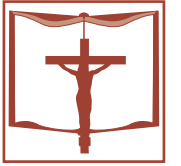
З 2008 року, за дорученням попереднього Глави УГКЦ Блаженнішого Любомира (Гузара), було розпочато процес систематизації та впо-

рядкування архіву. Очолив роботу відомий фахівець у галузі церковної історії проф. Олег Турій.

Доступ до архіву можуть отримати науковці, які мають спеціальне доручення від єпископа або відповідну рекомендацію наукової інституції, котру представляють.

Прес-служба Товариства Святої Софії

[Важкі питання віри]

МОЛИСЬ ЗА УКРАЇНУ
PRAY FOR UKRAINE

ЧИ МОЖУТЬ ПОВСЯКДЕННІ ГРІХИ БУТИ ВІДПУЩЕНІ ПРОЧИТАННЯМ МОЛИТВИ «ОТЧЕ НАШ»?

отримуємо прощення повсякденних гріхів, сповідання яких у Таїнстві Покаяння не є строго обов'язковим.

Однак ці гріхи відпускаються не «чарівним» чином, а при певній умові: молячись словами Господньої молитви, ми повинні простити іншим. Адже ми просимо: «Прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим».

Святе Письмо неодноразово нам про це нагадує. «Прости ближньому твоєму образу, – наставляє Книга Сираха, – і тоді за молитвою твоєю відпустяться гріхи твої». «Людина має

гнів до людини, а у Господа просить прощення», – іронізує священний автор. «Прощайте, то простять і вам», – закликає Господь у Євангелії від Луки.

У тлумаченні молитви «Отче наш» святий Тома Аквінський пише: «Ця молитва ніколи не буває безплідною, оскільки вона, за словами святого Августина, серед інших веде до відпущення повсякденних гріхів».

Свята Тереза Авільська, Учитель Церкви, пов'язує прощення гріхів зі словами «Хай буде воля Твоя». «Хто говорить Богові щиро: «Нехай буде воля Твоя», – пише свята Тереза, – той

сам повинен простити чи хоча б мати такий намір».

Можна сказати, що в самому зверненні – «Отче наш» – укладена воля прощення. Той же святий Тома зауважує: навчивши нас говорити «Отче наш», «Отче мій», Господь побажав, щоб ми просили для самих себе того ж, про що просимо для наших ближніх, в тому числі для ворогів. Тому молитва «Отче наш» сама по собі породжує любов до ближнього. І, як сказав святий апостол Петро, «любов покриває безліч гріхів».

Подано за «Католицьким Оглядачем»

ЄПИСКОПУ-ЕМЕРИТУ СОФРОНОВІ МУДРОМУ ВИПОВНИЛОСЯ 90 РОКІВ

Ще з часів довголітньої праці в римській Колегії Святого Йосафата та на Радіо Ватикан священник-василіанин СОФРОН МУДРИЙ став добре відомим християнам України. Вже в літньому віці о. Софрон Мудрий повернувся в Україну, очолив 1994 р. вищу богословську школу в Івано-Франківську, а згодом Івано-Франківську єпархію УГКЦ.

Софрон Мудрий є автором низки наукових праць з канонічного богослов'я, історії Церкви, гомілетики. Давні дружні стосунки та наукові інтереси пов'язують його з архієпископом Харківським і Полтавським УАПЦ Ігорем (Ісиченком). Владика Ігор тепло привітав єпископа-ювіляра з 90-річчям, відвідав Івано-Франківськ і взяв участь у ювілейних урочистостях. Після Архиєрейської Святої Літургії в Івано-Франківському архикафедральному соборі Воскресіння Христового, очоленої патріархом УГКЦ Святославом Шевчуком, владика Ігор привітав ювіляра. Гості з Харкова взяли участь у презентації фільму-портрету про життя і покликання владика Софрона Мудрого «Під покровом Божого Провидіння».

(3 інтернетсторінки Харківсько-Полтавської Єпархії УАПЦ)

ПОМЕРЛА ПАНІ ЛЕСЯ ГОНГАДЗЕ (КОРЧАК), МАТИ ГІЇ

Лєся Гонгадзе пішла з життя 30 листопада 2013 року після четвертої ранку, приблизно у той самий час, коли в Києві «Беркут» почав криваву бійню на Майдані Незалежності, що спричинило масовий спротив суспільства. Їй було 69 років.

«Лєся Гонгадзе була надзвичайно мужньою жінкою. Донька українського патріота, яка виховала чудового сина – справжнього захисника української національної ідеї, державності та незалежності. Сім'я Гонгадзе – це сьогодні приклад для нас усіх. Приклад справжнього патріотичного виховання. Весь Львів сумує», – сказав міський голова Андрій Садовий.

Лєся Гонгадзе була корінною львів'янкою. Її батько Теодор Корчак був першим радіотехніком у Західній Україні. Вона – медик за фахом.

2000 року пропав безвісти її син, журналіст Георгій Гонгадзе, що стало однією з причин масових акцій протесту проти режиму президента Леоніда Кучми, якого запідозрювали, що він віддав злочинний наказ убити журналіста. Ці акції 2004 року призвели до спалаху Помаранчевої Революції, а відтак прискорення процесу повернення українцям національної пам'яті та демократизації країни.

Пані Лєся до самої смерті вважала, що справа загадкового убивства її сина залишається нерозкритою, попри те, що на початку 2013 року суд засудив головного обвинуваченого, генерала Олексія Пукача до довічного ув'язнення. «Без сумніву, це кінець, велика крапка з кінцями у воду, щоб ніхто і ніколи не зміг назвати замовників, які насправді хотіли знищити мого сина. Все закінчиться на Пукачу і на покійному Кравченку (екс-міністр внутрішніх справ, який – за офіційною версією, 2004 року наклав на себе руки через справу Гонгадзе), бо так вигідно.»

Суд і справді не зміг встановити замовників вбивства. Залишилися лише версії: за однією командою віддав сам Л. Кучма, за іншою, був це елемент спланованої Кремлем провокації, метою якої було встановити міжнародну ізоляцію президента Кучми (а відтак України) і зупинити курс держави на зближення з Західним Світом.

Вічна пам'ять цій мужній Жінці, Матері, Християнці та Українці!

Редакція «Християнського Голосу»

ІГОР КАЧУРОВСЬКИЙ: З МЮНХЕНУ ДО КРУТ (ПОВЕРНЕННЯ НА БАТЬКІВЩИНУ)

22 листопада в с. Крути Ніжинського району Чернігівщини, на своїй малій батьківщині та поблизу родинної садиби, поховали науковця, письменника і перекладача, Ігоря Качуровського.

Більшу частину свого життя Ігор Васильович провів у еміграції, однак, за словами його друзів, завжди пам'ятав своє українське дитинство. Він народився у Ніжині 1 вересня 1918 року, а дитинство минуло у селі Крути. Саме тут, згідно з заповітом, Качуровський і хотів бути похований.

Він сам називав себе послідовником київських неокласиків у поезії, учнем Миколи Зерова у перекладацькій діяльності, доброзичливим критиком у літературознавстві. Високоосвітчений, з чудовим почуттям гумору, з молодечим голосом, з унікальною здатністю швидко розібрати

тись у людині та в явищі – таким запам'ятала Ігоря Качуровського упорядник його українських видань Олена Бросаліна.

Ще одна риса, притаманна Ігору Качуровському, – безперервна інтелектуальна праця. Світова література, наука завдячують Качуровському блискучими творами, серед яких поетичні збірки «В далекій гавані», «Свічада вічності», «Осінні пізньосвіти». Також Качуровський написав першу в українській літературі поему «Село», в якій осміслено трагедію Голодомору 1932 – 1933 років.

За книжку «Променисті силвети: лекції, доповіді, статті, есеї,

розвідки» Качуровський отримав Шевченківську Премію у 2006 році. Поетичні переклади він вмів у відповідні розділи збірок своїх віршів, а перекладав з іспанської, італійської, французької мов.

Помер цей патріарх літературного процесу, один з найцікавіших радіожурналістів останньої третини ХХ століття, 18 липня у Мюнхені на 95-му році життя. До останніх днів цей носій дещо забутої сьогодні шляхетності й освіченості працював і упорядковував біографічну збірку.

Вікторія Кудіна, Чернігівська область, подано за газетою «День»

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

CHRISTLICHE STIMME
Ukrainische Kirchenzeitung
Schönbergstrasse 9
D-81679 München

Inhaber, Herausgeber und Verleger: Apostolische Exarchie für katholische Ukrainer in Deutschland und Skandinavien

D-81629 Postfach 86 02 69 Druck: Kolo UA-82100
Drohobytsh Tel. +380 3244 29060

Погляди авторів не завжди відповідають поглядам редакції. Редакція в потрібі скорочує і мовно виправляє надіслані статті.
Газета виходить двічі на місяць.

Chfredakteur: Roman Kryk
Stellvertretender Redakteur: Bohdan Pidlisetskyj
Telefon: +49 (0) 89 997 28 38 11
Telefax: +49 (0) 89 997 28 38 4
christl.stimme@t-online.de;
ukrainische-kirche@t-online.de;
www.ukrainische-kirche.de

Річну передплату (Unkostenbeitrag)
46,- Euro переказати наkonto: Apostolische Exarchie
LIGA-Bank München
Konto-Nr.: 40 21 03 257
BLZ 750 903 00
IBAN: DE 64 7509 0300 0402 1032 57
BIC: GENODEF 1 M 0 5

▲ (Зверніть увагу – банківський рахунок змінено!)